

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7680/2022
30.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Жељко Николов, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ахмедин Шутковић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 512/21 од 11.01.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог ББ изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 512/21 од 11.01.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован, захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 512/21 од 11.01.2022. године, одбијена је као неоснована жалба туженог ББ и потврђена је пресуда Основног суда у Новом Пазару, Судске јединице у Тутину II П2 228/20 од 29.09.2021. године којом је: дете странака мал. ВВ, рођен ...2017. године, поверен мајци АА на негу, чување и васпитање, која ће убудуће самостално вршити родитељско право; наложено туженом ББ да одмах преда мал. ВВ мајци АА; уређен начин одржавања личног контакта између оца и мал. ВВ, на начин што ће мал. ВВ боравити код оца сваког викенда од петка у 16,00 часова до недеље у 16,00 часова, отац преузимати мал. ВВ испред Центра за социјални рад у Тутину и на исто место га враћати мајци, што се тужилци налаже да омогући; обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа месечни износ од 5.000,00 динара почев од 29.09.2021. године па убудуће, до 05.-ог у месецу за текући месец, на текући рачун тужиле или на други начин на који га тужилца упути, под претњом извршења; а одбијен као неоснован противтужбени захтев ББ којим је тражио да се мал. ВВ повери

њему на негу, чување и васпитање и да он као отац убудуће самостално врши родитељско право и да тужила на име свог дела доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа износ од 50% од укупне месечне зараде и свих других личних примања, на текући рачун туженог, и одбијен његов захтев да се тужила АА потпуно лиши родитељског права, те одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, син странака мал. ВВ рођен је ...2017. године у ... у ванбрачној заједници својих родитеља која је трајала до ...2017. године. Након престанка заједнице дете је претежно боравило код оца у породичној кући у којој живи и мајка туженог. Тужила је остваривала контакте са дететом сваког викенда, празницима и током одмора. У једном моменту тужени је почео да онемогућава дете да остварује контакте са мајком. Због тога је одређена привремена мера 03.03.2020. године којом је уређен начин одржавања личних односа мајке са дететом, а због непоступања туженог по наложеном вођен је извршни поступак и туженом су изрицане новчане казне.

На основу налаза и мишљења Центра за социјални рад у Тутину, као надлежног органа старатељства, утврђено је да мал. ВВ мирно, тихо и повучено дете, које тешко ступа у конверзацију са непознатим особама, да оба родитеља умеју да подстичу његову креативност, радозналост, сналажљивост, радне и хигијенске навике, обоје имају јаку жељу и мотивацију и показују спремност да активно учествују у његовом одрастању, обоје располажу родитељским компетенцијама на задовољавајућем нивоу и обоје имају задовољавајуће стамбено – економске услове за дете.

Тужила је запослена као професор ... у Основној школи у Њена плата износи 63.000,00 динара. Тужени је такође запослен, његова зарада износи око 27.000,00 динара месечно. Ни једно од њих нема друге обавезе издржавања, непокретну имовину, нити друге приходе.

Утврђене чињенице указују да оба родитеља располажу материјалним условима за вршење родитељског права, а о предности за самостално вршење родитељског права одлучено је према руководном критеријуму, а то је најбољи интерес мал. ВВ. Прихватајући мишљење Центра за социјални рад, засновано на компаративној анализи родитеља и чињеници да тужени као отац онемогућава да се остварују контакти детета са родитељем са којим не живи, тако да дете не виђа мајку која је била приморана да покрене поступак пред судом, првостепени суд је закључио да је у најбољем интересу мал. ВВ да

родитељско право самостално врши мајка, с обзиром и на његов узраст, емоционалне потребе, као и друге потребе везане за његово одрастање, имајући у виду чињеницу да отац није способан да на адекватан начин препозна потребу мал. детета да комуницира и виђа се са мајком, тако да и она учествује у његовом васпитавању и подизању.

Прихватајући разлоге првостепеног суда као потпуне и правилне, истог је става био и другостепени суд. Имајући у виду да је мал. ВВ изузетно везан за оца, прихваћена је и оцена да је у конкретном случају потребно да се обезбеди континуирано одржавање личних односа, тако да дете борави код оца сваког викенда од петка у 16,00 часова до недеље у 16,00 часова. Правилном је оцењена и одлука о висини туженикове обавезе у погледу доприноса дечијем издржавању, спрам утврђених чињеница да је за издржавање мал. ВВ на месечном нивоу потребно 11.000,00 динара, да оба родитеља остварују приходе од свог рада и да је тужени у могућности да од зараде која износи 27.000,00 динара издваја 5.000,00 динара месечно за издржавање мал. ВВ.

Према утврђеним околностима случаја оцењено је да се нису стекли услови да се тужила лиши родитељског права, с обзиром да ништа не указује да је она злоупотребила или грубо занемарила дужности из садржине родитељског права. Тужила је испољила спремност и компетенцију да врши родитељско право на адекватан начин. Оцењено је да она располаже способношћу да препозна потребе мал. ВВ на овом узрасту и спремна је да им удовољи.

На основу утврђених чињеница и прихваћеног мишљења органа старатељства, нижестепени судови су правилном применом материјалног права одлучили о самосталном вршењу родитељског права, усвајањем захтева тужиле и одбијањем захтева туженог, руководећи се најбољим интересом детета како налаже одредба члана 266. став 1. Породичног закона. Уједно, применом члана 272. став 3. истог Закона наређено је да се дете одмах преда родитељу који треба да врши родитељско право, у овом случају мајци. Лични односи детета са оцем уређени су на начин који погодује очувању њихове међусобне блискости. То је право детета по члану 61, а уједно и право и дужност родитеља према члану 67. и члану 78. став 3. Породичног закона. О дечијем издржавању одлучено је правилном применом члана 160, члана 161. став 1. и члана 162. став 1. и 3. истог Закона. Из наведених разлога, правилном применом материјалног права одбијени су као неосновани супротстављени захтеви туженог, као и неоснован захтев да се тужила лиши родитељског права.

По оцени Врховног касационог суда, ревизија туженог није основана.

У овој правној ствари одлучено је одговарајућом применом материјалног права на утврђено чињенично стање, које се у поступку по ревизији не може оспоравати (члан 407. став 2. ЗПП). У пресудама нижестепених судова на ваљаним разлозима је заснована оцена о значају утврђених чињеница чија тачност није доведена у питању ревизијским наводима, а представљају довољно упориште за оцену о правима детета и његовом најбољем интересу. Природна потреба и право детета да одржава односе са родитељем са којим не живи, не смеју бити ускраћени. У противном, родитељ не поступа у интересу детета и

компромитује своју родитељску компетенцију. Утврђено о држању туженог као родитеља који је ускратио одржавање личних односа између детета и мајке, представља битно упориште код оцене о подобности за самостално вршење родитељског права. Став нижестепених судова по наведеном питању је правилан, као и образложена оцена о непотребности извођења доказа вештачењем у присуству утврђених чињеница чија тачност није доведена у питање.

Родитељи имају дужност да поступају на начин којим се штити добробит детета и у свим својим активностима везаним за дете и права која детету припадају да се руководе управо најбољим интересом детета. Према утврђеном о постојећим приликама на страни родитеља и потребама које дете има на овом стадијуму развоја личности, правилно је одлучено о свим разматраним питањима везаним за заједничко малолетно дете странака.

Из изнетих разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Странкама не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка. Тужиљи то право не припада јер одговор на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, а туженом зато што са ревизијом није успео. Са ових разлога, применом члана 165. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**